

Hoe kan groepsreminiscentie als ondersteunende techniek een bijdrage leveren aan de belevingsgerichte zorg ?

De sessie: Thema kleding

Introductie:

Chris vraagt of iedereen koffie wil. Iedereen reageert enthousiast. Sylvie wil liever limonade. Chris geeft aan iedereen de hand.

Zuster: ik heb wel dorst ...

Maaike: (*tegen zuster*) wij willen ook melk, en jij (*tegen Yvonne*) drinkt altijd zwarte koffie hé

Zuster: *vertelt iets over het mooie uitzicht dat ze door het venster ziet*

Verhaal van de bewoners naar aanleiding van het thema kleding:

Chris stelt het thema voor. Ze stelt vragen om de sessie op gang te houden.

Zij zorgt ervoor dat iedereen aan het woord kan komen....

Zuster: ja, eenvoudig zijn

Gusta: als het maar schoon en deftig was

Maaike: ja, maar zo waren ze niet allemaal

Sylvie: in de school ... een zwarte dinge ...

Maaike: een zwarte schort

Yvonne: ik moest altijd deftig zijn...

Maaike: ... ja, ze proper houden

Gusta: elke week moesten we zien van een proper kleed aan te doen, maar anderen liepen soms met hetzelfde kleed 3 weken

Zuster: op school en wanneer we uit gingen waren we als tweeling steeds op dezelfde manier gekleed

Chris: Hebben jullie zelf veel gebreid?

Zuster: ja, dat hebben we veel gedaan

Maaike: dit (*en voelt aan pull van Gusta*) is met de machine gedaan

Gusta: we gingen kleren in de winkel kopen

Sylvie: dat moest een zwarte schort zijn, breien deed ik niet, ik liet altijd steken vallen (*lacht*)

Gusta: ik wel, voor mezelf en mijn man. Voor Rosa ging ik kleren in de winkel halen. Rosa mocht haar kleren zelf kiezen.

Gusta: mijn schoenen hadden hieltjes maar niet zo hoog

Yvonne: als je zoiets droeg dan lag je op de grond; ze wezen je na, 'heb je gezien wat die aan heeft?'

Gusta: gij (*op Yvonne*) zegt altijd ma, ben jij een rijkeluis kind? Wij zeggen altijd ons moe.

Sylvie: te zien in welk gedeelte dat we zaten ...

Slot:

Chris rond af: ons uurtje is al om.

Gusta: het is goed voorbij gegaan

Het gezelschap praat spontaan over andere thema's (over verloren zus en broers), Gusta en Maaike volgen het gesprek en stellen vragen.

Chris: dames we moeten afsluiten. Chris vraagt over welk onderwerp zij volgende keer willen praten.

Maaike zegt: over vakanties, wij gingen altijd naar West-Vlaanderen.

Chris geeft iedereen de hand en vraagt of er vrijwilligers zijn voor de afwas. Iedereen komt helpen.

Observatie:

Net zoals bij de vorige sessie hebben alle deelnemers op het einde een vrolijke stemming.

Yvonne begint zelfs spontaan te zingen. Iedereen kon vrij goed de aandacht bij het thema houden. Af en toe werd niet to-the-point geantwoord. Door het gebruik van de triggers (uitlokkers) werd dit sterk verminderd. Ze waren een sterke stimulans voor het gesprek en lokten ook heel wat emotie uit. Op Sylvie na zette de sessie de deelnemers aan om tijdens een kleine onderbreking (Chris ging iets halen) spontaan te praten met elkaar. Sylvie heeft ook nu weer weinig inbreng gehad in de gesprekken. Zij geeft niet de indruk begripsproblemen te hebben. Haar zinnen zijn kort maar wel goed gestructureerd. Zij heeft vnl. woordvindingsproblemen.

Wat betekent groepsreminiscentie ?

Op een aangename maar doordachte en gestructureerde wijze op ontdekkingsstocht gaan in de herinneringen van de persoon met dementie. Zo krijgen we een beeld te krijgen van zijn belevingswereld. Het doel is later op een persoonlijke wijze contacten te leggen. Een groep van mensen wordt bewust gestimuleerd om samen of individueel herinneringen op te halen.

Hoe, waar en wanneer verloopt zo een sessie ?

De groep is samengesteld uit bewoners met eenzelfde graad van dementie (bedreigde ik, verdwaalde ik). De bewoners hebben geen gezichts-, gehoors- of agitatieproblemen.

De groep is maximaal samengesteld uit 6 bewoners. De bijeenkomst gaat bij voorkeur door op dezelfde dag en op hetzelfde tijdstip, met dezelfde groepsamenstelling. Een sessie duurt maximum 45 minuten.

De bijeenkomst gaat door op een rustige plaats, waar men niet gestoord wordt. De ruimte wordt steeds op de zelfde manier aangekleed. De bewoners zitten aan een ronde of ovale tafel met comfortabele stoelen. Het is wenselijk dat er een toilet in de buurt is.

Hoe leidt de animator het gesprek ?

De animator zoekt een thema dat uitnodigt tot het ophalen van herinneringen. Zij verzamelt hiervoor "triggers", dit zijn uitlokkers die bij het thema aanleunen.

Zij moedigt de deelnemers aan om herinneringen op te halen, door het stellen van open, directe en neutrale vragen. Zij brengt structuur aan in het gesprek door korte samenvattingen te maken. Zij gebruikt korte en eenvoudige zinnen. Zij schenkt aandacht aan hun gezichts- en lichaamsuitdrukking.

Zij helpt emoties te verwoorden, stelt zich ondersteunend op en niet(ver)oordelend. Zij respecteert ieders verhaal, waarheid of stilte. Zij stemt het tempo af op dat van de betrokkenen en zorgt dat iedereen aan bod komt. Zij geeft iedereen de tijd om op eigen manier te reageren.

Hoe zal de groepsreminiscentie in de verschillende leefgroepen toegepast worden ?

- Ranken: De ergo zal wekelijks met een drietal echtparen in één flatje een thema bespreken. Een bijkomende betrachting is het aanhalen van de contacten tussen de verschillende koppels.
- Berk / Linde: De ergo van de Linde en de animator van de Berk zullen wekelijks een groepsreminiscentie sessie houden.
- Wilg / Plataan: Voor de leefgroepen Wilg/Plataan zal één animator de groepsreminiscentie sessies tweewekelijks begeleiden. Dit zal gebeuren met bewoners uit andere leefgroepen.
- Eik: De animator legt zich toe op de individuele specifieke reminiscentie en maakt gebruik van eerder verkregen informatie die zij terug vindt in het elektronisch dossier.
- CDV: In de vrijetijdsbesteding komt groepsreminiscentie minimaal 2 à 3 keer per week aan bod.

Waar worden de gegevens genoteerd ?

Individuele gegevens van de bewoner:

Relevante verkregen informatie wordt door de ergotherapeut/animator systematisch genoteerd in het elektronisch dossier. Tijdens verschillende overlegmomenten zoals briefings, mdo en team wordt deze informatie gedeeld met alle zorgverleners en geïntegreerd in het begeleidingsplan. Blijvende informatie zal genoteerd worden in het elektronisch dossier onder het item anamnese '**levensloop**'. Informatie die invloed heeft op het omgaan met de bewoner wordt genoteerd in het '**psycho-sociale**' luik van de '**sociale contacten**' en natuurlijk in de observaties.

Waar gaat het om in de belevingsgerichte zorg:

1. De bewoner en de zorgverlener ontmoeten elkaar.
2. Je wordt je bewust van dit gebeuren.
3. Dit gebeuren wordt collectief besproken en er wordt gezocht naar een aangepaste omgangsvorm.

De groepsreminiscentie brengt deze theorie in de praktijk.

Wat kan ik hiermee bereiken als zorgverlener ?

Interview met Christiane Ams

Welke bijdrage kan deze groepsreminiscentie hebben voor de zorgverlening ?

Tijdens de groepsreminiscentie halen we herinneringen op . Ik bekom informatie waardoor ik de persoon beter leer kennen. Tijdens deze sessie heb ik vaak het gevoel dat dit een kans is om de rollen om te draaien. In plaats van voortdurend te geven, ontvang ik veel van deze persoon.

Deze verkregen informatie noteren we als animator of ergotherapeut in het dossier. Deze beslissende informatie kan voor de andere zorgverleners een extra bron zijn om zinvolle “ontmoetingen” met de bewoners tot stand te brengen.

Kan het ertoe leiden dat je op een andere manier met de bewoners omgaat ?

Door deze informatie heb ik een beter inzicht in het gedrag van een bewoner. Ik begrijp beter, ik ben me meer bewust, waarom iemand angstig is, of agressief kan zijn in bepaalde omstandigheden.

Hoe wil je hiermee omgaan in het ganse team ?

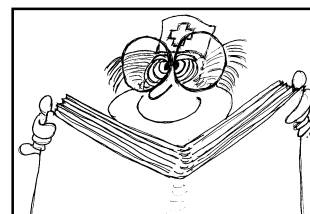
De cirkel is pas rond wanneer we deze informatie integreren in de dagelijkse omgang en zorg. Het is een gezamenlijk zoekproces dat wordt opgenomen in het begeleidingsplan en door iedereen zou uitgevoerd moeten worden. Het gebeuren wordt collectief gemaakt...

Heb je nog bepaalde suggesties of voorstellen ?

Ik nodig de andere zorgverleners uit om eens zo een sessie mee te volgen en te ervaren wat het kan betekenen voor de bewoner en voor jezelf !

Rol van de aandachtsgiver

Als aandachtsgiver is het een hulpmiddel om de bewoner beter te leren kennen. Vraag regelmatig de animator wat er gebeurde tijdens de groepsreminiscenties. Zoek hoe je dit kan integreren in de zorg en breng het aan op de gemeenschappelijke overleg momenten.

De aandachtsgiver kent zijn bewoners beter dan de andere. Zij heeft meer contact met de familie en kan zo meer aandacht hebben voor zijn bewoners als zij werkt. Dit kan al starten 's morgens tijdens de verzorging. De informatie van de anamnese en van de groepsreminiscentie kunnen hier kapstokken zijn om een babbel te beginnen.